

Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Όλγα Κοσμά
Οικονομικός Αναλυτής
okosma@eurobank.gr

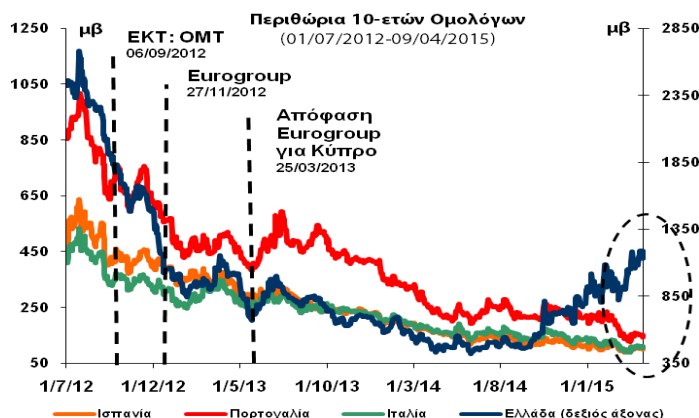
Αρκαδία Κωνσταντοπούλου
Βοηθός Ερευνητικής Ομάδας
arkonstantopoulou@eurobank.gr

ΡΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαράχθει, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευθεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάζουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

Μεγάλη πτώση του ακαθάριστου ρυθμού αποταμίευσης των ελληνικών νοικοκυριών (2008-2014). Ο συσσωρευμένος πλούτος χρηματοδοτεί ποσοστό της παρούσας κατανάλωσης.

- Συγκρίνοντας την Ελλάδα με την Πορτογαλία, την Ιρλανδία και την Ισπανία, παρατηρούμε σημαντική αρνητική απόκλιση στον ακαθάριστο ρυθμό αποταμίευσης των νοικοκυριών. Αντιθέτως, στον ακαθάριστο ρυθμό επένδυσης των νοικοκυριών καταγράφεται σύγκλιση.
- Στην ελληνική οικονομία, από το 2006 μέχρι και το 2010 ο ακαθάριστος ρυθμός αποταμίευσης των νοικοκυριών κυμάνθηκε ανάμεσα στο 1% και 6%. Την ίδια περίοδο, ο αντίστοιχος ακαθάριστος ρυθμός επένδυσης (π.χ. κατοικίες) ήταν μεγαλύτερος του 10%. Στη συνέχεια, από τα τέλη του 2010 μέχρι και τις αρχές του 2013, ο ρυθμός αποταμίευσης κυμάνθηκε ανάμεσα στο 0% και 1% ενώ ο ρυθμός επένδυσης μειώθηκε σε επίπεδα κάτω του 10%. Τέλος, από το 1^ο τρίμηνο του 2013 μέχρι και το 3^ο τρίμηνο του 2014 ο ακαθάριστος ρυθμός αποταμίευσης πέρασε σε αρνητικά επίπεδα που προσεγγίζουν το -9%. Την ίδια περίοδο, ο ρυθμός επένδυσης σταθεροποιήθηκε σε επίπεδα ελαφρώς υψηλότερα του 5%.
- Στην περίπτωση της ελληνικής οικονομίας, εκτός από την πλευρά των δυνατοτήτων, δηλαδή της πραγματικής απόδοσης των αποταμιευτικών πόρων, ο ρόλος των προτιμήσεων μπορεί να αποτελεί άλλον έναν ερμηνευτικό παράγοντα της πτωτικής πορείας του ακαθάριστου ρυθμού αποταμιεύσεων που παρατηρούμε στα στοιχεία.
- Το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο του συνόλου των υφιστάμενων (και νέων) καταθέσεων διαμορφώθηκε στο 1,17% (1,12%) για το μήνα Φεβρουάριο. Από την πλευρά των δανείων το αντίστοιχο μέγεθος ήταν της τάξης του 5,19% (4,91%).
- Πτωτικά κινήθηκε η οικοδομική δραστηριότητα τον Ιανουάριο.
- Ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών για τη μεταποίηση (PMI) στην Ελλάδα βελτιώθηκε το Μάρτιο σε σχέση με το Φεβρουάριο (στις 48,9 από 48,4 μονάδες). Παραμένει, ωστόσο, κάτω από το σημείο μηδενικής μεταβολής των 50,0 μονάδων, υποδεικνύοντας συνεχιζόμενη συρρίκνωση της βιομηχανικής παραγωγής.

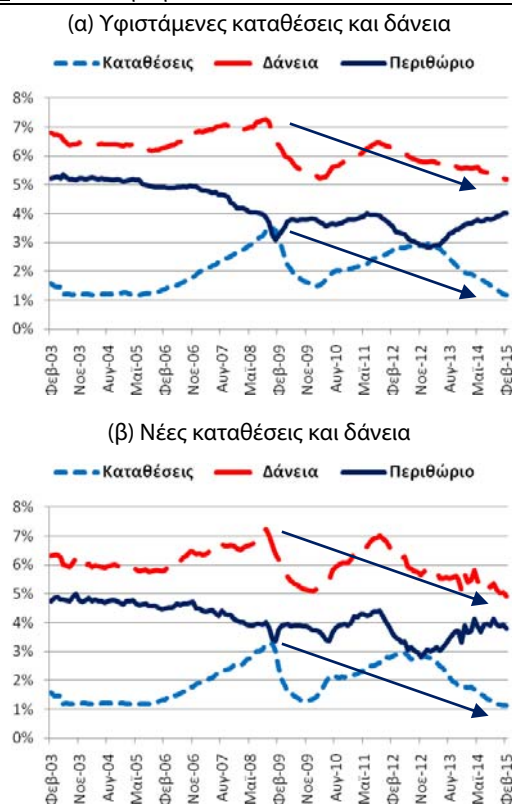

Πηγή: Bloomberg

Το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο του συνόλου των υφιστάμενων (και νέων) καταθέσεων διαμορφώθηκε στο 1,17% (1,12%) για το μήνα Φεβρουάριο. Από την πλευρά των δανείων το αντίστοιχο μέγεθος ήταν της τάξης του 5,19% (4,91%).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), ελαφρά μείωση κατέγραψε το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο των υφιστάμενων καταθέσεων για το μήνα Φεβρουάριο (βλέπε Σχήμα 1(α)).¹ Σε σχέση με τον Ιανουάριο υπήρξε μείωση της τάξης των -0,03 ποσοστιαίων μονάδων, δηλαδή από 1,20% στο 1,17%, ενώ σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους η πτώση ήταν στις -0,75 ποσοστιαίες μονάδες. Από το Σεπτέμβριο 2002 μέχρι και το Φεβρουάριο 2015 η μέγιστη τιμή που έλαβε η συγκεκριμένη μεταβλητή ήταν 3,50% το Δεκέμβριο 2008. Από το συγκεκριμένο χρονικό σημείο μέχρι σήμερα η πτώση προσεγγίζει τις -2,33 ποσοστιαίες μονάδες. Ωστόσο, η προαναφερθείσα μεταβολή δεν ήταν ομοιόμορφη. Το Φεβρουάριο 2010 το επιτόκιο των καταθέσεων είχε μειωθεί στο 1,50% και το Φεβρουάριο 2013 είχε αυξηθεί στο 2,97%.

Σχήμα 1: Μέσο σταθμισμένο επιτόκιο καταθέσεων και δανείων, %

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) Τα επιτόκια έχουν υπολογιστεί σε ονομαστικούς όρους. Η μετατροπή τους σε πραγματικούς όρους πραγματοποιείται μέσω αφαίρεσης του αναμενόμενου πληθωρισμού.

Από την πλευρά των δανείων (υφιστάμενα), το επιτόκιο διαμορφώθηκε στο 5,19% το Φεβρουάριο από 5,21% τον Ιανουάριο. Σε σχέση με το Φεβρουάριο 2014 καταγράφηκε μια

μείωση της τάξης των -0,38 ποσοστιαίων μονάδων ενώ σε σύγκριση με το μέγιστο του Οκτωβρίου 2008 (7,27%) η πτώση ήταν της τάξης των -2,08 ποσοστιαίων μονάδων.

Σε ότι αφορά το επιτόκιο των νέων καταθέσεων και των νέων δανείων (βλέπε Σχήμα 1(β)) το μήνα Φεβρουάριο το πρώτο διαμορφώθηκε στο 1,12% ενώ το δεύτερο στο 4,91%. Εν συγκρίσει με τον Ιανουάριο το επιτόκιο των νέων καταθέσεων παρέμεινε αμετάβλητο και το επιτόκιο των νέων δανείων μειώθηκε κατά -0,15 ποσοστιαίες μονάδες, από 5,06% σε 4,91%. Τέλος, σε σχέση με το Φεβρουάριο 2014 το επιτόκιο των νέων καταθέσεων μειώθηκε κατά -0,62 ποσοστιαίες μονάδες, από 1,74% σε 1,12%, και το επιτόκιο των νέων δανείων κατά -0,49 ποσοστιαίες μονάδες, από 5,40% σε 4,91%.

Ως γνωστό, το επιτόκιο των καταθέσεων αποτελεί μια μεταβλητή η οποία επηρεάζει την απόφαση των νοικοκυριών για το ποσό του διαθέσιμου εισοδήματός τους που θα αποταμιεύσουν και ως εκ τούτου για το ποσό που θα καταναλώσουν. Τα νοικοκυριά, αποταμιεύοντας στο παρόν ένα μέρος του διαθέσιμου εισοδήματός τους, ανταλλάσσουν παρούσα κατανάλωση με μελλοντική κατανάλωση. Συνεπώς, αύξηση (μείωση) του επιτοκίου ισοδυναμεί με αύξηση (μείωση) του κόστους ευκαιρίας της παρούσας κατανάλωσης σε σχέση με τη μελλοντική, δηλαδή για κάθε μονάδα απόκτησης παρούσας κατανάλωσης, τα νοικοκυριά καλούνται να θυσιάσουν περισσότερες μονάδες μελλοντικής κατανάλωσης. Μέσω αυτού του οικονομικού συλλογισμού, η αύξηση (μείωση) της τιμής του επιτοκίου δημιουργεί κίνητρα στα νοικοκυριά για αύξηση (μείωση) της αποταμίευσής τους ή διαφορετικά για αύξηση (μείωση) της μελλοντικής σε σχέση με την παρούσα κατανάλωσή τους.

Η πτώση των επιτοκίων (ονομαστικά μεγέθη) των καταθέσεων που παρατηρούμε στο Σχήμα 1 (α και β) είναι πολύ πιθανό να έχει μειώσει τα κίνητρα των νοικοκυριών για αποταμίευση. Ωστόσο, θα πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν ότι τα νοικοκυριά ενδιαφέρονται για την πραγματική απόδοση των αποταμιεύσεών τους και όχι για την ονομαστική. Δηλαδή, το σημαντικό στοιχείο δεν είναι πόσες επιπλέον νομισματικές μονάδες τους αποδίδει η επιλογή τους να αποταμιεύσουν αλλά πόση επιπρόσθετη αγοραστική δύναμη. Στην περίπτωση της ελληνικής οικονομίας, από το Μάρτιο 2013 μέχρι και σήμερα το φαινόμενο του αποπληθωρισμού (-0,85% για το 2013 και -1,39% για το 2014) δημιουργεί την τάση για αύξηση των πραγματικών αποδόσεων των καταθέσεων. Συνεπώς, η μείωση των κινήτρων για αποταμίευση λόγω πτώσης των ονομαστικών επιτοκίων αντισταθμίζεται σε ένα βαθμό από την πτώση του γενικού επιπέδου των τιμών, δηλαδή του αποπληθωρισμού.

Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα δεν αποτελούν τη μοναδική μορφή αποταμίευσης. Δεν θα πρέπει να λησμονούμε ότι η αποταμίευση ορίζεται ως το ποσό του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών το οποίο δεν διοχετεύεται σε καταναλωτικές χρήσεις. Συνεπώς, το συγκεκριμένο ποσό μπορεί να καταναλωθεί σε διάφορες αποταμιευτικές χρήσεις όπως, καταθέσεις, ομολογίες του δημοσίου (της εγχώριας κυβέρνησης ή και κυβερνήσεων από την αλλοδαπή), ομολογίες ιδιωτικών επιχειρήσεων (εγχωρίων ή

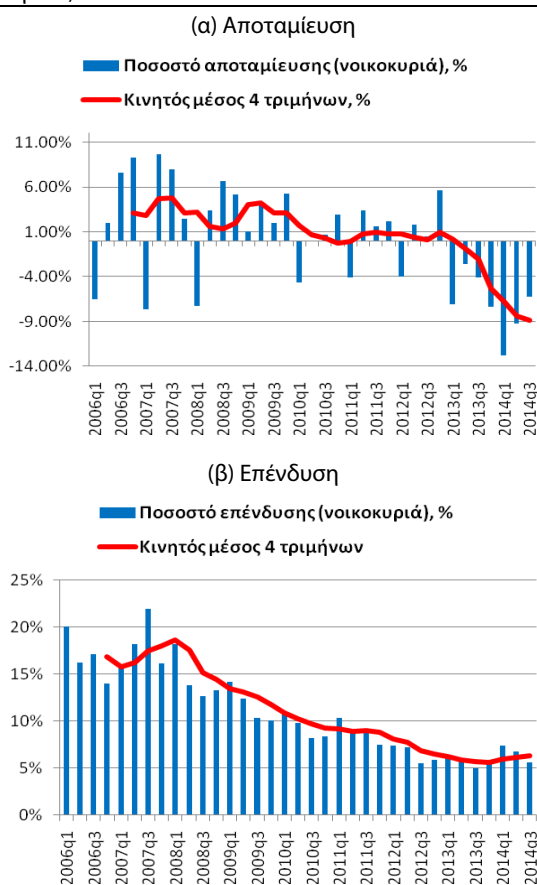
¹ Στη συνέχεια του κειμένου αντί του όρου μέσο σταθμισμένο επιτόκιο θα αναφέρουμε απλώς τον όρο επιτόκιο.

από την αλλοδαπή), μετοχές επιχειρήσεων, κεφαλαιουχικά αγαθά (π.χ. κατοικίες) ακόμα και αποθησαυρισμός.²

Συγκρίνοντας την Ελλάδα με την Πορτογαλία, την Ιρλανδία και την Ισπανία, παρατηρείται σημαντική αρνητική απόκλιση στον ακαθάριστο ρυθμό αποταμίευσης των νοικοκυριών. Αντιθέτως, στον ακαθάριστο ρυθμό επένδυσης των νοικοκυριών παρατηρείται σύγκλιση.

Τί ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματός τους αποταμιεύουν τα ελληνικά νοικοκυριά σήμερα; Τί ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματός τους επενδύουν τα ελληνικά νοικοκυριά σήμερα;

Σχήμα 2: Ακαθάριστο ποσοστό αποταμίευσης και επένδυσης νοικοκυριών, %

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Στο Σχήμα 2 ((α) και (β)) παρουσιάζουμε το ακαθάριστο ποσοστό αποταμίευσης και επένδυσης των ελληνικών νοικοκυριών από το 1^ο τρίμηνο του 2006 μέχρι και το 3^ο τρίμηνο του 2014. Στη συνέχεια στο Σχήμα 3 ((α) και (β)) πραγματοποιούμε μια σύγκριση

² Ο αποθησαυρισμός ή αλλιώς η διατήρηση ρευστών διαθεσίμων με μηδενική ονομαστική απόδοση, είθισται να έχει αρνητική πραγματική απόδοση λόγω της αύξησης του γενικού επιπέδου των τιμών. Ωστόσο, σε περιόδους αποπληθωρισμού οι αρνητικές πραγματικές αποδόσεις μετατρέπονται σε θετικές. Σήμερα στην ελληνική οικονομία, το κλίμα αβεβαιότητας που υπάρχει παράλληλα με τη συνεχή πτώση του επιπέδου των τιμών δημιουργεί κίνητρα στα νοικοκυριά για διατήρηση μέρους του πλούτου τους σε άμεσα ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία.

για τα προαναφερθέντα μεγέθη ανάμεσα στην Ελλάδα, την Πορτογαλία, την Ιρλανδία και την Ισπανία.³

Στην ελληνική οικονομία, από το 2006 μέχρι και το 2010 ο ακαθάριστος ρυθμός αποταμίευσης των νοικοκυριών κυμάνθηκε ανάμεσα στο 1% και 6%. Την ίδια περίοδο, ο αντίστοιχος ακαθάριστος ρυθμός επένδυσης (π.χ. κατοικίες) ήταν μεγαλύτερος του 10%. Στη συνέχεια, από τα τέλη του 2010 μέχρι και τις αρχές του 2013, ο ρυθμός αποταμίευσης κυμάνθηκε ανάμεσα στο 0% και 1% και ο ρυθμός επένδυσης μειώθηκε σε επίπεδα κάτω του 10%. Τέλος, από το 1^ο τρίμηνο του 2013 μέχρι και το 3^ο τρίμηνο του 2014 ο ακαθάριστος ρυθμός αποταμίευσης πέρασε σε αρνητικά επίπεδα που προσεγγίζουν το -9%. Την ίδια περίοδο, ο ρυθμός επένδυσης σταθεροποιήθηκε σε επίπεδα ελαφρώς υψηλότερα του 5%.

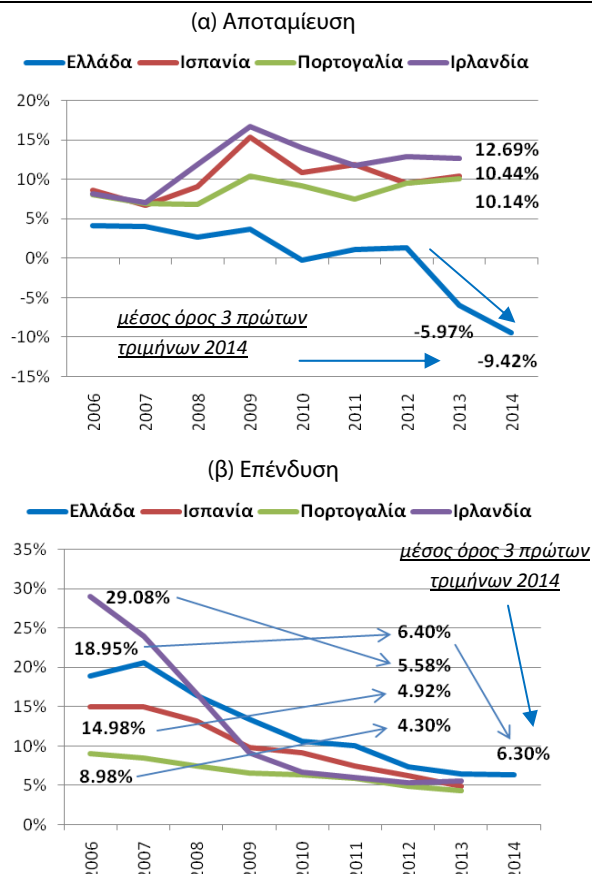
Είναι φανερό ότι από τα μέσα της δεκαετίας του 2000 μέχρι και σήμερα η αποταμιευτική συμπεριφορά των ελληνικών νοικοκυριών μεταβλήθηκε. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), κατά μέσο όρο κάθε χρόνο μειωνόταν το ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματός των νοικοκυριών που οδηγούταν σε αποταμιευτικές χρήσεις. Επιπρόσθετα, στο δεύτερο μισό της ελληνικής μεγάλης οικονομικής ύφεσης, δηλαδή 2010-2013, τα ελληνικά νοικοκυριά φαίνεται ότι πραγματοποίησαν δαπάνες καταναλωτικών αγαθών οι οποίες ήταν υψηλότερες από το διαθέσιμο εισόδημά τους. Το αρνητικό ποσοστό αποταμίευσης αντικατοπτρίζει ακριβώς αυτήν την παρατήρηση.

Στο πρώτο τμήμα του παρόντος φυλλαδίου αναφέραμε ότι το πραγματικό επιτόκιο αποτελεί προσδιοριστικό παράγοντα του επιπέδου των αποταμιεύσεων των νοικοκυριών. Ωστόσο, εκτός από αυτή τη μεταβλητή εξίσου σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν και οι προτιμήσεις των νοικοκυριών. Για παράδειγμα, νοικοκυριά που δίνουν πολύ μεγάλη βαρύτητα στην παρούσα κατανάλωση σε σχέση με την μελλοντική θα έχουν την τάση για δεδομένο επίπεδο επιτοκίου να αποταμιεύουν μικρό ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματός τους. Επιπρόσθετα, όταν τα νοικοκυριά «συνηθίζουν» σε πολύ υψηλά επίπεδα κατανάλωσης για μεγάλο χρονικό διάστημα, τότε, σε περίπτωση μείωσης του εισοδήματός τους είναι λιγότερο πρόθυμα στο να μειώσουν κατά το ίδιο ποσό και την κατανάλωσή τους. Τουναντίον, προτιμούν να μειώσουν σε μεγάλο βαθμό τις επενδυτικές τους δαπάνες ή ακόμα και να δανειστούν για να μπορέσουν να διατηρήσουν μια ομαλή πορεία των καταναλωτικών τους δαπανών. Στην περίπτωση της ελληνικής οικονομίας, εκτός από την πλευρά των δυνατοτήτων, δηλαδή της πραγματικής απόδοσης των αποταμιευτικών πόρων, ο ρόλος των προτιμήσεων μπορεί να αποτελεί άλλον έναν ερμηνευτικό

³ Η διαφορά ανάμεσα στις ακαθάριστες και στις καθαρές αποταμιεύσεις ισούται με τις αποσβέσεις του φυσικού κεφαλαίου των νοικοκυριών. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τους εθνικούς λογαριασμούς, στον οικονομικό φορέα υπό τον τίτλο «Νοικοκυριά» υπάγονται τόσο οι ατομικές επιχειρήσεις (δηλαδή επιχειρήσεις που δεν υπάρχει νομικός διαχωρισμός ανάμεσα στον ιδιοκτήτη και τον διευθύνοντα σύμβουλο) όσο και τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα εξυπηρέτησης των νοικοκυριών.

παράγοντα της πτωτικής πορείας του ακαθάριστου ρυθμού των αποταμιεύσεων που παρατηρούμε στα στοιχεία.

Σχήμα 3: Ακαθάριστο ποσοστό αποταμίευσης νοικοκυριών, % (Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία και Ιρλανδία)

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), (β) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (γ) Eurobank Research.

Η ελληνική οικονομία παρουσίασε αρνητικό ακαθάριστο ποσοστό αποταμίευσης (νοικοκυριά) για το 2013 (-5,97%) ενώ τα αντίστοιχα μεγέθη για τις οικονομίες της Ισπανίας, της Πορτογαλίας και της Ιρλανδίας ήταν της τάξης του 10,44%, 10,14% και 12,69% αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, ενώ από το 2006 μέχρι και σήμερα υπήρξε σύγκλιση ανάμεσα στους ακαθάριστους ρυθμούς επένδυσης (νοικοκυριών) των επί μέρους οικονομιών, δεν παρατηρήθηκε το ανάλογο φαινόμενο και στις αποταμιεύσεις. Το ποσοστό ακαθάριστης αποταμίευσης των ελληνικών νοικοκυριών διαρκώς μειωνόταν σε σχέση με τα αντίστοιχα των άλλων τριών οικονομιών. Αξίζει να αναφέρουμε πως τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2014 ο μέσος όρος του ρυθμού αποταμίευσης των ελληνικών νοικοκυριών αγγίζει το -9,42%. Αυτό ισοδυναμεί με καταναλωτικές δαπάνες της τάξης του 109,42% του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών. Συνεπώς, τίθεται το εξής ερώτημα: Εφόσον το διαθέσιμο εισόδημα των ελληνικών νοικοκυριών δεν επαρκεί για την πλήρη κάλυψη των καταναλωτικών τους δαπανών, από ποιες πηγές προέρχεται αυτή η επιπρόσθετη χρηματοδότηση; Ο πλούτος που συσσωρεύσαν τα ελληνικά νοικοκυριά τα προηγούμενα χρόνια δύναται να αποτελέσει έναν ερμηνευτικό παράγοντα του προαναφερθέντος φαινομένου. Δηλαδή,

επιλέγουμε να μειώσουμε τον πλούτο μας (π.χ. καταθέσεις, μετοχές, κατοικίες, ομολογίες κτλ.) έτσι ώστε να διασφαλίσουμε ένα ομαλό μονοπάτι για την καταναλωτική μας δαπάνη.

τουλάχιστον να μην μειωθεί απότομα η κατανάλωσή μας.

Πτωτικά κινήθηκε η οικοδομική δραστηριότητα τον Ιανουάριο.

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), η πτώση της συνολικής οικοδομικής δραστηριότητας (ιδιωτικής και δημόσιας) συνεχίστηκε και για τον μήνα Ιανουάριο του 2015. Ο αριθμός των συνολικών οικοδομικών αδειών μειώθηκε σε ετήσια βάση κατά -7,1%. Σε όρους απόλυτων αριθμών, τον Ιανουάριο του 2015 εκδόθηκαν 852 οικοδομικές άδειες, δηλαδή 65 λιγότερες σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2014 (917). Οι περιφέρειες με τη μεγαλύτερη πτώση στην έκδοση οικοδομικών αδειών ήταν η Πελοπόννησος (-33,6%) και η Στερεά Ελλάδα (-15,7%). Στη Δυτική Μακεδονία και τα Ιόνια νησιά σημειώθηκε αύξηση 44,4% και 41,9% αντίστοιχα. Αξίζει να αναφέρουμε ότι κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών, δηλαδή από το Φεβρουάριο 2014 έως τον Ιανουάριο 2015, η συνολική οικοδομική δραστηριότητα διαμορφώθηκε σε 13.318 οικοδομικές άδειες. Παρατηρήθηκε δηλαδή μείωση κατά -16,1% στον αριθμό των αδειών σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο Φεβρουαρίου 2013 - Ιανουαρίου 2014.

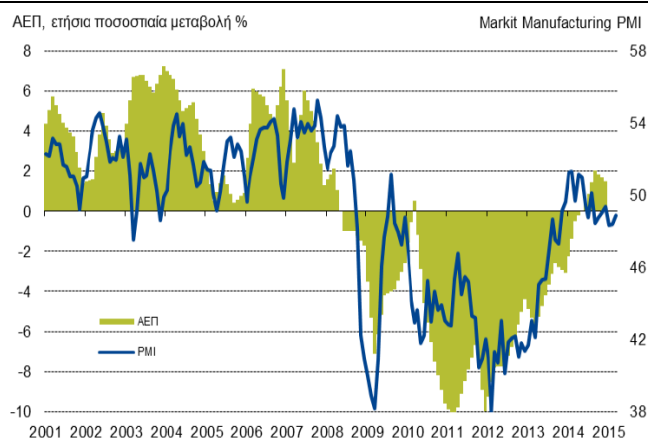
Ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών για τη μεταποίηση (PMI) στην Ελλάδα βελτιώθηκε το Μάρτιο σε σχέση με το Φεβρουάριο (48,9 μονάδες το Μάρτιο από 48,4 μονάδες το Φεβρουάριο). Παραμένει, ωστόσο, κάτω από σημείο μηδενικής μεταβολής των 50,0 μονάδων, υποδεικνύοντας συνεχιζόμενη συρρίκνωση της μεταποιητικής δραστηριότητας.

Σύμφωνα με το δείκτη υπευθύνων προμηθειών της Markit για τον τομέα μεταποίησης στην Ελλάδα (Purchasing Managers' Index - PMI)⁴, ο τομέας παραγωγής αγαθών βελτιώθηκε οριακά το Μάρτιο, κλείνοντας στις 48,9 μονάδες από 48,4 μονάδες το Φεβρουάριο (Σχήμα 4). Ο εν λόγω εποχικά προσαρμοσμένος δείκτης για τον μεταποιητικό τομέα εξακολουθεί να βρίσκεται κάτω από το σημείο μηδενικής μεταβολής των 50,0 μονάδων για έβδομο συνεχή μήνα, καταγράφοντας ωστόσο ελαφρά εξασθένηση του ρυθμού συρρίκνωσης.⁵ Η μέση τιμή του δείκτη κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 2015 διαμορφώθηκε στις 48,5 μονάδες, και ήταν η χαμηλότερη που έχει καταγραφεί από το τρίτο τρίμηνο του 2013.

⁴ Ο δείκτης PMI της Markit είναι ένας εποχικά διορθωμένος ενιαίος δείκτης, ο οποίος παρέχει μια εκτίμηση των συνολικών επιχειρησιακών συνθηκών μιας χώρας.

⁵ Σημειώστε ότι τιμή του δείκτη PMI μεγαλύτερη των 50 μονάδων δείχνει επέκταση του μεταποιητικού τομέα ενώ τιμή μικρότερη δείχνει συρρίκνωση.

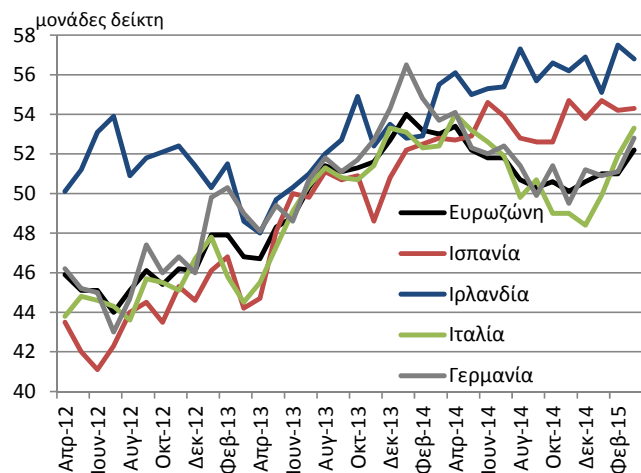
Σχήμα 4: Δείκτης PMI στον τομέα της μεταποίησης και ΑΕΠ στην Ελλάδα

Πηγή: (α) Markit, (β) Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (ΕΛΣΤΑΤ).

Εκτός από την Ελλάδα, άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ που παρατηρείται συνεχιζόμενη συρρίκνωση στη δραστηριότητα του μεταποιητικού τομέα είναι η Αυστρία (47,7 - χαμηλό 4 μηνών) και η Γαλλία (48,8 - υψηλό 2 μηνών). Θετικό σημάδι για τον μεταποιητικό τομέα στην Ελλάδα και τη Γαλλία είναι το γεγονός ότι το Μάρτιο σημειώθηκε βραδύτερη υποχώρηση της βιομηχανικής παραγωγής σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, σε αντίθεση με την Αυστρία η οποία σημείωσε ταχύτερη υποχώρηση της παραγωγής και βρέθηκε σε χαμηλό 4 μηνών. Για το σύνολο της Ευρωζώνης ο δείκτης μεταποίησης ανήλθε στις 52,2 μονάδες το Μάρτιο (υψηλό 10 μηνών) από τις 51,0 μονάδες το Φεβρουάριο, με την Ιρλανδία (56,8), την Ισπανία (54,3) και την Ιταλία (53,3) να σημειώνουν τις υψηλότερες συγκριτικά τιμές.

Σχήμα 5: Δείκτης PMI στον τομέα της μεταποίησης στην Ευρωζώνη

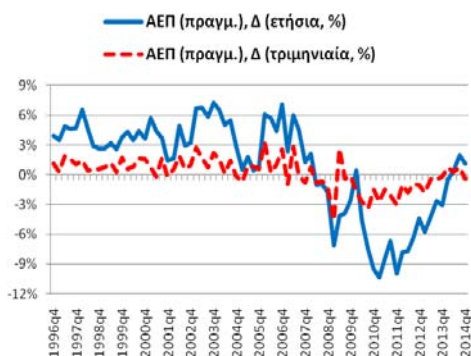
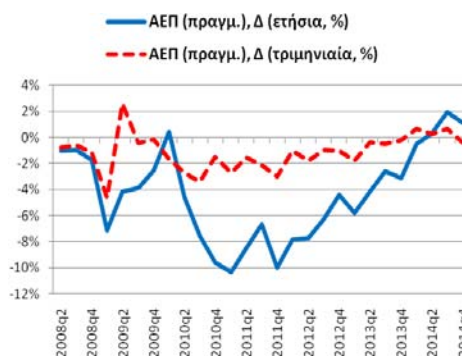
Πηγή: (α) Markit

Πιο συγκεκριμένα για το δείκτη της Ελλάδας, η μείωση των νέων παραγγελιών στον τομέα της μεταποίησης συνεχίστηκε για έβδομο συνεχή μήνα, γεγονός το οποίο ορισμένοι επιχειρηματίες που συμμετείχαν στην έρευνα το απέδωσαν στην πολιτική αβεβαιότητα που αποθαρρύνει τους πελάτες τόσο της εγχώριας αγοράς όσο και του εξωτερικού. Η παρατεταμένη υποχώρηση των

παραγγελιών οδήγησε σε πτώση των επιπέδων παραγωγής στα εργοστάσια της Ελλάδας για τρίτο συνεχή μήνα. Μεταξύ των τριών ευρύτερων κλάδων της βιομηχανίας, αύξηση της παραγωγής κατέγραψαν μόνο οι κατασκευές του κλάδου καταναλωτικών αγαθών, η οποία αντισταθμίστηκε από τη συρρίκνωση στους κλάδους των ενδιάμεσων και των επενδυτικών αγαθών.

Η ανατίμηση του δολαρίου ΗΠΑ και, κατ' επέκταση, η αύξηση των τιμών των εισαγόμενων προϊόντων οδήγησε σε άνοδο του κόστους εισροών, με το ρυθμό αύξησης να καταγράφει υψηλό εννέα μηνών. Παρόλα αυτά, οι κατασκευαστές απορρόφησαν και το Μάρτιο την αύξηση του κόστους εισροών μειώνοντας τις τιμές πώλησης λόγω ανταγωνιστικών πιέσεων και εξασθενημένης ζήτησης. Ο ρυθμός υποχώρησης των τιμών εκροών αν και έντονος, ήταν ο βραδύτερος που έχει σημειωθεί από τον Οκτώβριο του 2014.

Η υποχώρηση της παραγωγής στο μεταποιητικό τομέα δεν είχε τον αναμενόμενο αντίκτυπο στις προσλήψεις προσωπικού. Η απασχόληση στα ελληνικά εργοστάσια κατέγραψε περαιτέρω αύξηση για τέταρτο συνεχή μήνα το Μάρτιο.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής ΟικονομίαςΜεταβλητή: Πραγματικό ΑΕΠ, μεταβολές (%), μη εποχ. προσαρμ. για γογ%, εποχ. προσαρμ. για αοα%Για το **4ο τρίμηνο (2014)** ο **ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης** ήταν της τάξης του **1,15%** (1,97%, 2014q3).Η αντίστοιχη **τριμηνιαία % μεταβολή** ήταν της τάξης του **-0,38%** (0,70%, 2014q3).Συνολική Περίοδος: 1996q4-2014q4Υποπερίοδος: 2008q2-2014q4Βασικά Στατιστικά Στοιχεία**Πραγμ. ΑΕΠ Δ (ετήσια, %)**

Περίοδος: 1996q4 – 2014q4

Στοιχεία: Τριμηνιαία

Μέσος Όρος: 0,92%

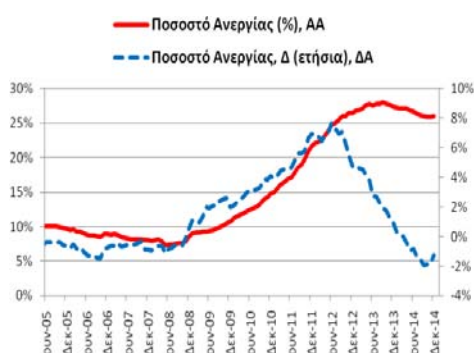
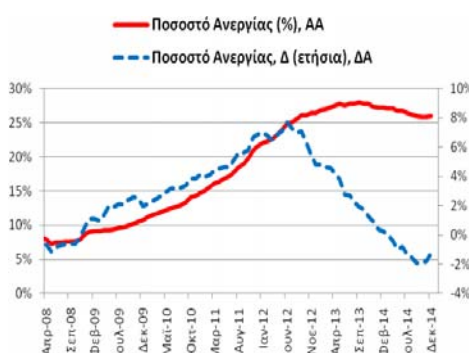
Διάμεσος: 2,59%

Μέγιστο: 7,24% (2003q4)

Ελάχιστο: -10,37% (2011q1)

Σημείωση: Δ = μεταβολήΔημοσίευση: 27/2/2015Επομ. δημ.: 15/5/2015Μεταβλητή: Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)

Για το μήνα **Δεκέμβριο (2014)** το ποσοστό της **ανεργίας** διαμορφώθηκε στο **26,03%** (25,90%, 11/2014) και η αντίστοιχη **ετήσια μεταβολή** ήταν στις **-1,27 ΠΜ** (-1,82 ΠΜ, 11/2014). Ο αριθμός των **απασχολούμενων** ανέρχεται στα **3,506 εκ.** άτομα (3,488 εκ., 12/2013) ενώ ο αριθμός των **ανέργων** ανέρχεται στα **1,233 εκ.** άτομα (1,309 εκ., 12/2013).

Συνολική Περίοδος: 6/2005-12/2014Υποπερίοδος: 4/2008-12/2014Βασικά Στατιστικά Στοιχεία**Ποσοστό Ανεργίας**

Περίοδος: 6/2005 - 12/2014

Στοιχεία: Μηνιαία

Μέσος Όρος: 15,64%

Διάμεσος: 11,67%

Μέγιστο: 27,96% (9/2013)

Ελάχιστο: 7,27% (5/2008)

Σημείωση: Δ = μεταβολή,

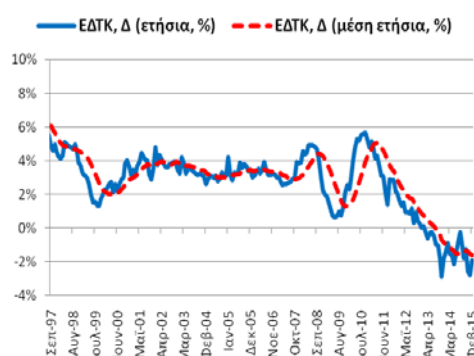
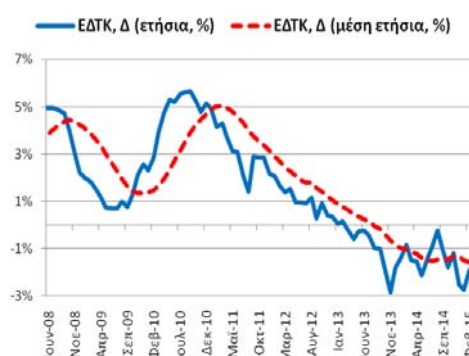
ΑΑ = αριστερός άξονας,

ΔΑ = δεξιός άξονας,

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

Δημοσίευση: 5/3/2015Επομ. δημ.: 9/4/2015Μεταβλητή: Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), ετήσια μεταβολή (%)

Για το μήνα **Φεβρουάριο (2015)** η ετήσια μεταβολή (%) του **ΕνΔΤΚ** ήταν στο **-1,91%** (-2,76%, 1/2015) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν στο **-1,59%** (-1,50%, 1/2015).

Συνολική Περίοδος: 9/1997-2/2015Υποπερίοδος: 6/2008-2/2015Βασικά Στατιστικά Στοιχεία**ΕνΔΤΚ, Δ (ετήσια, %)**

Περίοδος: 9/1997 - 2/2015

Στοιχεία: Μηνιαία

Μέσος Όρος: 2,67%

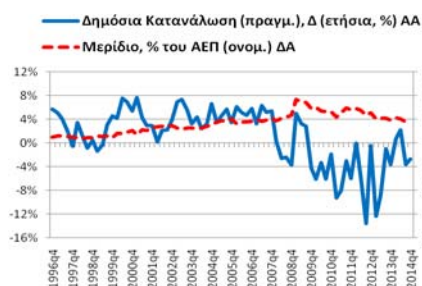
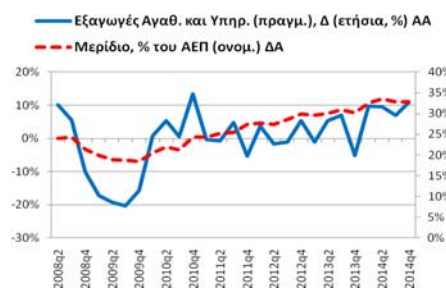
Διάμεσος: 3,13%

Μέγιστο: 5,66% (9/2010)

Ελάχιστο: -2,86% (11/2013)

Σημείωση: Δ = μεταβολήΔημοσίευση: 10/3/2015Επομ. δημ.: 9/4/2015

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Οι Συνιστώσες του Πραγματικού ΑΕΠ (μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία)Συνολική Περίοδος: 1996q4-2014q4Υποπερίοδος: 2008q2-2014q4Ιδιωτική Κατανάλωση (δαπάνη)Δημόσια Κατανάλωση (δαπάνη)Ακαθάριστος Σχηματισμός Πάγιου Κεφαλαίου (δαπάνη)Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (δαπάνη)Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (δαπάνη, αρνητική συνεισφορά)

Δημοσίευση: 27/2/2015

■ Για το 2014q4 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή της ιδιωτικής κατανάλωσης ήταν στο **1,70%** (2014q3: 3,30%, 2013q4: 2,80%).

■ Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **73,07%** (2014q3: 71,83, 2013q4: 72,87%).

■ Για το 2014q4 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή της δημόσιας κατανάλωσης ήταν στο **-2,63%** (2014q3: -3,55%, 2013q4: -3,64%).

■ Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **19,76%** (2014q3: 19,57%, 2013q4: 19,92%).

■ Για το 2014q4 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των συνολικών επενδύσεων ήταν στο **17,95%** (2014q3: 2,69%, 2013q4: -8,67%).

■ Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **14,07%** (2014q3: 11,02%, 2013q4: 11,49%).

■ Για το 2014q4 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των εξαγωγών ήταν στο **10,84%** (2014q3: 6,91%, 2013q4: -5,04%).

■ Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **32,82%** (2014q3: 32,87%, 2013q4: 30,22%).

■ Για το 2014q4 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των εισαγωγών ήταν στο **17,26%** (2014q3: 3,05%, 2013q4: -7,53%).

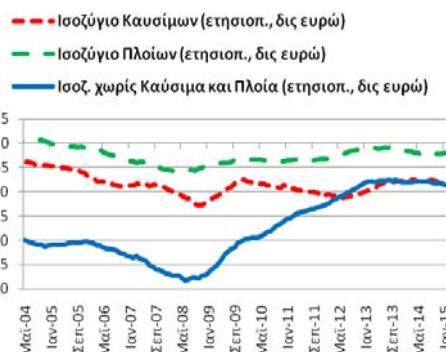
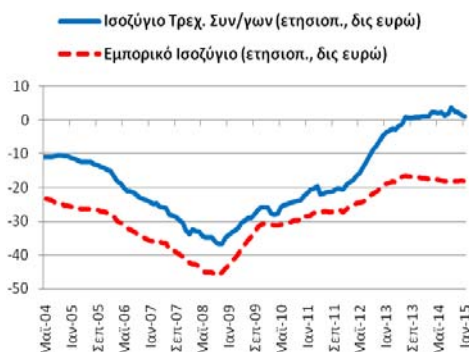
■ Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **36,91%** (2014q3: 34,31%, 2013q4: 32,77%).

Πίνακας Α3: Εξωτερικός Τομέας (ετησιοποιημένα στοιχεία)

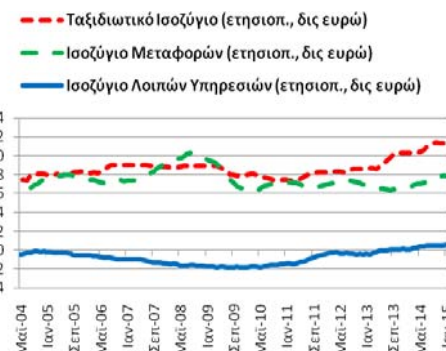
Συγκεντρωτικά Ισοζύγια (5/2004-1/2015)

Επί μέρους Ισοζύγια (5/2004-1/2015)

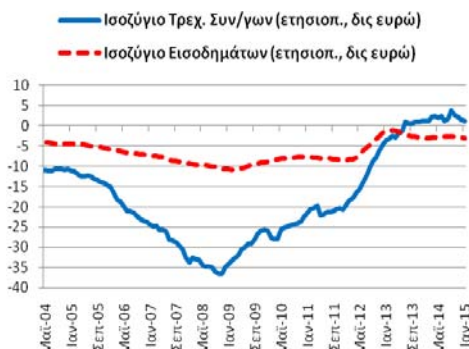
Ισοζύγιο: Εμπορικό (καυσίμων, πλοίων, χωρίς καύσιμα και πλοία)

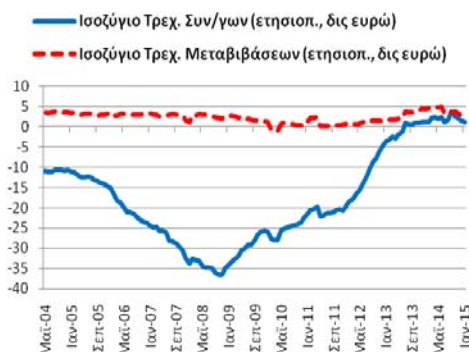
Ισοζύγιο: Υπηρεσιών (ταξιδιωτικό, μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών)

Ισοζύγιο: Εισοδημάτων (αμοιβών – μισθών και τόκων, μερισμάτων – κερδών)

Ισοζύγιο: Τρεχουσών Μεταβιβάσεων (γενικής κυβέρνησης και λοιπών τομέων)

Δημοσίευση: 23/3/2015

■ Για το μήνα **Ιανουάριο** το ισοζύγιο **τρεχουσών συναλλαγών** ήταν **πλεονασματικό** και διαμορφώθηκε στα **1,08 δις ευρώ** (12/2014: 1,59 και τον 1/2014: 1,09).

■ Για το μήνα **Ιανουάριο** το **εμπορικό** ισοζύγιο ήταν **ελλειμματικό** και διαμορφώθηκε στα **-18,27 δις ευρώ** (12/2014: -17,98 και 1/2014: -17,33).

■ Για το μήνα **Ιανουάριο** το ισοζύγιο **υπηρεσιών** ήταν **πλεονασματικό** και διαμορφώθηκε στα **19,76 δις ευρώ** (12/2014: 19,74 και 1/2014: 16,96).

■ Για το μήνα **Ιανουάριο** το **ταξιδιωτικό** ισοζύγιο ήταν **πλεονασματικό** και διαμορφώθηκε στα **11,32 δις ευρώ** (12/2014: 11,32 και 1/2014: 10,31).

■ Για το μήνα **Ιανουάριο** το ισοζύγιο **εισοδημάτων** ήταν **ελλειμματικό** και διαμορφώθηκε στα **-3,05 δις ευρώ** (12/2014: -2,89 και 1/2014: -2,98).

■ Για το μήνα **Ιανουάριο** το ισοζύγιο **τόκων, μερισμάτων και κερδών** ήταν **ελλειμματικό** και διαμορφώθηκε στα **-2,74 δις ευρώ** (12/2014: -2,61 και 1/2014: -2,73).

■ Για το μήνα **Ιανουάριο** το ισοζύγιο **τρεχουσών μεταβιβάσεων** ήταν **πλεονασματικό** και διαμορφώθηκε στα **2,64 δις ευρώ** (12/2014: 2,72 και 1/2014: 4,45).

■ Για το μήνα **Ιανουάριο** το ισοζύγιο **γενικής κυβέρνησης** ήταν **πλεονασματικό** και διαμορφώθηκε στα **2,45 δις ευρώ** (12/2014: 2,44 και 1/2014: 4,07).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

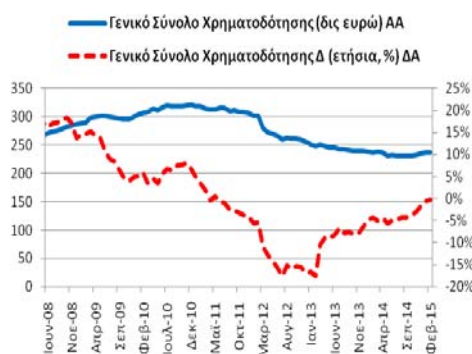
Επόμενη δημοσίευση: 20/4/2015

Πίνακας Α4: Χρηματοδότηση της Ελληνικής Οικονομίας από εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ

Συνολική Περίοδος: 5/2002-2/2015

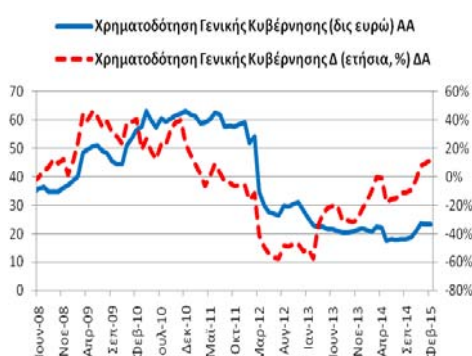
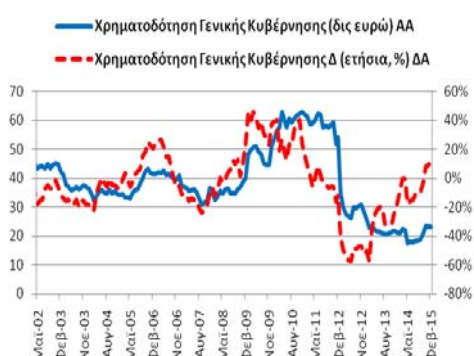
Υποπερίοδος: 6/2008-2/2015

Δημοσίευση: 26/3/2015

Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Φεβρουάριο** (2015) το **γενικό σύνολο** της χρηματοδότησης ανήλθε στα **236,32 δις ευρώ** (1/2015: 236,87 δις ευρώ και 2/2014: 237,00 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-0,28%** (1/2015: -0,62% και 2/2014: -4,26%).

Χρηματοδότηση Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

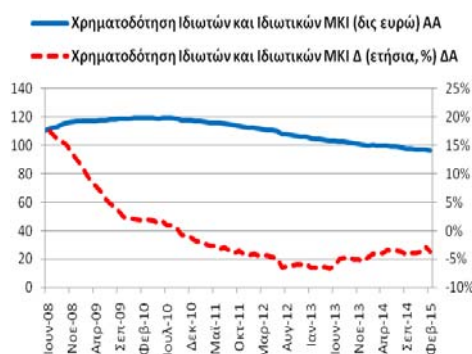
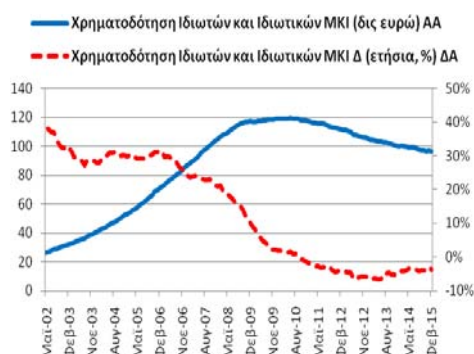
■ Για το μήνα **Φεβρουάριο** (2015) η χρηματοδότηση της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθε στα **23,22 δις ευρώ** (1/2015: 23,14 δις ευρώ και 2/2014: 20,76 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **11,86%** (1/2015: 9,42% και 2/2014: -9,58%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Φεβρουάριο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** ανήλθε στα **102,85 δις ευρώ** (1/2015: 102,88 δις ευρώ και 2/2014: 102,25 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **0,59%** (1/2015: -0,05% και 2/2014: -3,89%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

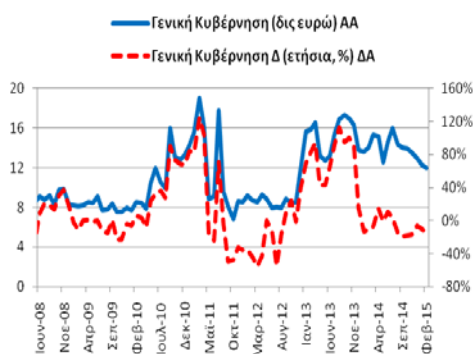
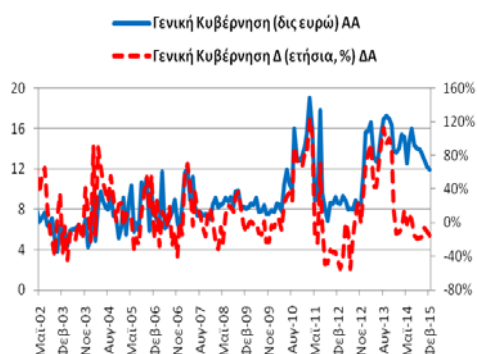
■ Για το μήνα **Φεβρουάριο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτών και των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων** ανήλθε στα **96,66 δις ευρώ** (1/2015: 97,19 δις ευρώ και 2/2014: 100,30 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-3,63%** (1/2015: -2,86% και 2/2014: -4,10%).

Πίνακας Α5: Καταθέσεις και Ρέπος των μη ΝΧΙ στα Εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕΣυνολική Περίοδος: 5/2002-2/2015Υποπερίοδος: 5/2008-1/2015Δημοσίευση: 26/2/2015Γενικό Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (υπόλοιπα)

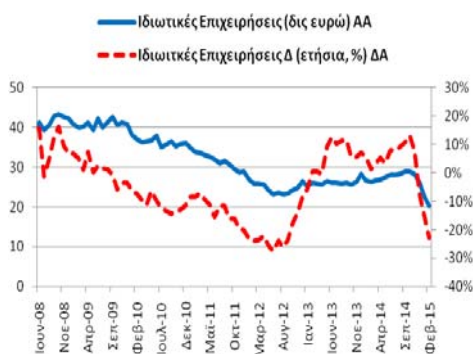
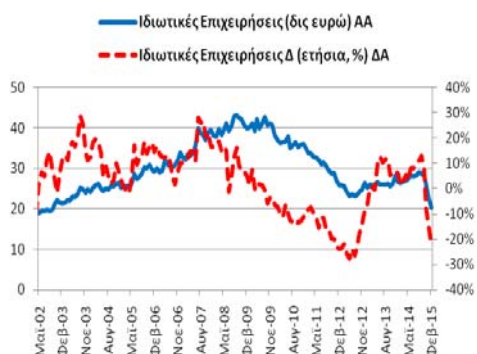
■ Για το μήνα **Φεβρουάριο** (2015) το **γενικό σύνολο** (κάτοικοι εσωτερικού, λοιπών χωρών ευρωζώνης και μη κάτοικοι ζώνης ευρώ) των καταθέσεων (και ρέπος) ανήλθε στα **185,25 δισ. ευρώ** (1/2015: 194,66 δισ. ευρώ και 2/2014: 209,23 δισ. ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-11,46%** (1/2015: -7,16% και 2/2014: -5,99%).

Καταθέσεις και Ρέπος Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

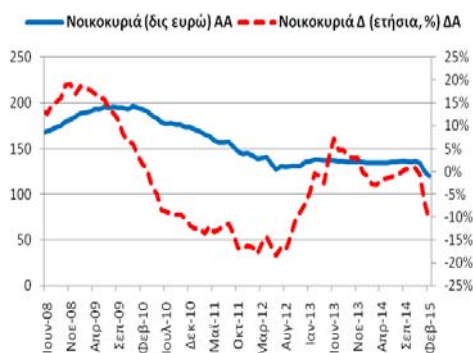
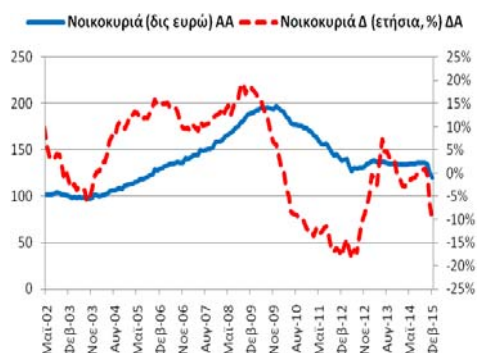
■ Για το μήνα **Φεβρουάριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθαν στα **11,96 δισ. ευρώ** (1/2015: 12,26 δισ. ευρώ και 2/2014: 14,05 δισ. ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-14,92%** (1/2015: -9,91% και 2/2014: -11,19%).

Καταθέσεις και Ρέπος Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Φεβρουάριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** (ασφαλιστικές, λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και μη χρηματοπιστωτικές) ανήλθαν στα **20,35 δισ. ευρώ** (1/2015: 22,58 δισ. ευρώ και 2/2014: 26,32 δισ. ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-22,67%** (1/2015: -15,16% και 2/2014: 1,30%).

Καταθέσεις και Ρέπος Νοικοκυριών (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Φεβρουάριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **νοικοκυριών** ανήλθαν στα **120,12 δισ. ευρώ** (1/2015: 125,46 δισ. ευρώ και 2/2014: 134,22 δισ. ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-10,51%** (1/2015: -6,66% και 2/2014: -2,76%).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Επόμενη Δημοσίευση: προσεγγιστικά +1 μήνα

Πίνακας Α6: Δείκτες Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και Ευρωζώνη

Συνολική Περίοδος: 9/1997-3/2015

Υποπερίοδος: 7/2008-3/2015

Δημοσίευση: 30/3/2015

Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστοσύνης

■ Για το μήνα **Μάρτιο** (2015) ο δείκτης **οικονομικού κλίματος** (96,8 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -1,4 μονάδες σε σχέση με τον **Φεβρουάριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -0,9 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Βιομηχανία – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 40%)

■ Για το μήνα **Μάρτιο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (-10,2 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -1,0 μονάδες σε σχέση με τον **Φεβρουάριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -6,1 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Υπηρεσίες – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 30%)

■ Για το μήνα **Μάρτιο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (-0,3 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -4,7 μονάδες σε σχέση με τον **Φεβρουάριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -5,2 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Καταναλωτές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 20%)

■ Για το μήνα **Μάρτιο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης των **καταναλωτών** (-31,0 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -0,4 μονάδες σε σχέση με τον **Φεβρουάριο** και **βελτιώθηκε** κατά 27,0 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Λιανικό Εμπόριο – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

■ Για το μήνα **Μάρτιο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (-4,1 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -0,2 μονάδες σε σχέση με τον **Φεβρουάριο** και **βελτιώθηκε** κατά 5,9 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Κατασκευές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

■ Για το μήνα **Μάρτιο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-40,0 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -8,1 μονάδες σε σχέση με τον **Φεβρουάριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -26,5 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών

Πλάτων Μονοκρούσος
Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank

Ιωάννης Γκιώνης: Ερευνητής Οικονομολόγος
Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής
Άννα Δημητριάδου: Οικονομικός Αναλυτής
Όλγα Κοσμά: Οικονομικός Αναλυτής
Αρκαδία Κωνσταντοπούλου: Βοηθός Ερευνητικής Ομάδας
Παρασκευή Πετροπούλου: Οικονομικός Αναλυτής G10
Θεόδωρος Σταματίου: Ανώτερος Οικονομολόγος
Γαλάτεια Φωκά: Ερευνητής Οικονομολόγος

Eurobank Ergasias SA, 8 Othonos Str, 10557 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, contact email: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Greece Macro Monitor:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Global Economy & Markets Monthly:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group

